

વિભાગ : A

❖ નીચેના પ્રશ્નોના સાચો વિકલ્પ શોધી લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

[10]

- (1) પાઘડી એ ધંધાની કેવી મિલકત ગણાય?
(A) દૃશ્ય (B) અદૃશ્ય (C) અવાસ્તવિક (D) પ્રવાહી
- (2) નીચેનામાંથી કયું ખાતું મિલકતનું ખાતું છે?
(A) ડેમેરજ (B) મજૂરી (C) બેંક (D) ચંત્ર
- (3) ધંધાના આર્થિક વ્યવહારને કયું લક્ષણ લાગુ પડતું નથી?
(A) રોકડ વ્યવહાર (B) ઉધાર વ્યવહાર (C) બાહ્ય વ્યવહાર (D) નાણાં મૂલ્ય સિવાયનો વ્યવહાર
- (4) કયા વ્યવહારની નોંધ હિસાબી ચોપડામાં થતી નથી?
(A) આર્થિક (B) બિનઆર્થિક (C) વિનિમયના (D) ઉધાર
- (5) વસ્તુ અને સેવાઓના કર (GST) ના અમલનું વર્ષ છે.
(A) 2016 (B) 2017 (C) 2015 (D) 2014
- (6) માસિક ધંધામાં મૂડી લાવે ત્યારે
(A) મૂડીવધે-દેવું વધે (B) મૂડીવધે-મિલકત વધે
(C) એકદેવું વધે - અન્ય દેવું ઘટે (D) એક મિલકત વધે- અન્ય મિલકત ઘટે
- (7) આમનોંધ એ હિસાબી વ્યવહારોનો છે?
(A) મૂળભૂત ચોપડો (B) મુખ્ય ચોપડો (C) આખરી ચોપડો (D) અન્ય ચોપડો
- (8) ઉધાર ખરીદીની નોંધ માં થાય છે?
(A) ખરીદ પરત નોંધ (B) ખરીદ નોંધ (C) રોકડ મેળ (D) ખાસ આમનોંધ
- (9) ચંત્ર ગોઠવણીની મંજૂરીની રકમ કયા ખાતે ઉધારાશે?
(A) મજૂરી ખાતે (B) ચંત્ર ખાતે (C) ગોઠવણી ખર્ચ ખાતે (D) રોકડ ખાતે
- (10) કયા પ્રકારના વટાવની ચોપડે નોંધ કરવામાં આવતી નથી ?
(A) કરાર (B) મળેલ વટાવ (C) આપેલ વટાવ (D) વેપારી વટાવ

વિભાગ : B

❖ નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેકનો 1 ગુણ)

[10]

- (11) મળેલ વટાવ એ ઊપજ કે ખર્ચ છે તે જણાવો?
- (12) સ્ટોક એટલે શું?
- (13) આર્થિક વ્યવહાર કોને કહેવાય?
- (14) માલના ઉધાર વ્યવહારનું ઉદાહરણ આપો.
- (15) વટાવના પ્રકારો કેટલા અને કયા કયા ?
- (16) બા. જે. એટલે શું ?
- (17) પાકું સરવેયું ધંધાનું શું બતાવે છે?
- (18) ખરીદનોંધ નું બીજું નામ આપો.
- (19) રોકડમેળની જમણી બાજુને શું કહે છે?
- (20) ખાસ આમનોંધ કોને કહે છે?

વિભાગ : C

❖ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (દરેકના 3 ગુણ) (ગમે તે ત્રણ)

[9]

- (21) નીચેના પારિભાષિક શબ્દોની સમજૂતી આપો.
(1) માલ (2) ઉપાડ (3) સ્ટોક
- (22) નીચેનાં ખાતાઓના પ્રકારો જણાવો.

- (1) દેનાંબેક (2) મજૂરી (3) પગાર (4) મૂડી (5) ચંત્ર (6) ફર્નિચર
- (23) નીચેના વ્યવહારોની વજના ચોપડામાં ખાસ આમનોંધ લખો.
- (1) 3,000 રૂ. નો માલ નમૂના તરફિ વહેર્યો.
- (2) 2,000 રૂ. નો માલ અંગત વપરાશ માટે લઈ ગયા.
- (3) 18,000 રૂ. પગારના ચુકવવાના બાકી છે.
- (24) ખાસ આમનોંધ નોંધાતા વ્યવહારોનું વર્ગીકરણ જણાવો.

વિભાગ : D

❖ નીચેના વ્યવહારોના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો (દરેકના 4 ગુણ)(ગમે તે બે)

[8]

- (25) નીચેના વ્યવહારો રોકડ વ્યવહાર છે કે ઉધાર વ્યવહાર તે જણાવો.
- (1) 100 રૂ. મજૂરી ચૂકવી
- (2) 5,000 રૂ નો માલ રાજેસ પાસેથી ખરીદ્યો.
- (3) 10,000 રૂ. નો માલ વેચ્યો.
- (4) 500 રૂ. વ્યાજના મળ્યા.
- (26) ઉધાર-જમાના નિયમો ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- (27) નીચેના વ્યવહારો આમનોંધ લખીને તે વ્યવહારોની હિસાબી સમીકરણ પર અસર સમજાવો.
- (1) 30,000 રૂ. રોકડા લાવી ધંધો શરૂ કર્યો.
- (2) 5,000 રૂ. ફર્નિચર ખરીદ્યું.
- (3) 20,000 રૂ. પગારના ચુકવવા.
- (4) 10,000 રૂ. નો માલ ખરીદ્યો.

વિભાગ : E

❖ નીચેના માગ્યા મુજબ જવાબ લખો.(દરેકના 4 ગુણ)(ગમે તે બે)

[8]

(28) નીચેના વ્યવહારોની શ્રીરામના ચોપડામાં આમનોંધ લખો.

2021

- જાન્યુ - 1 10,000 રૂ. રોકડા, 5,000 રૂ. નું ફર્નિચર, 5,000 રૂ. નો માલ લાવી ધંધો શરૂ કર્યો.
- 5 15,000 રૂ. બેંક ઓફ બરોડામાં ભરી ખાતુ ખોલાવ્યું
- 10 2,000 રૂ. પગાર ચૂકવ્યો.
- 20 10,000 રૂ. નો માલ 10% વેપારી વટાવ અને 10% રોકડ વટાવથી જાનકી પાસેથી ખરીદ્યો નાણાં રોકડા ચૂકવ્યા.

(29) નીચે આપેલા વ્યવહારો પરથી શ્રી હરીશકુમારના ચોપડામાં ખરીદનોંધ તૈયાર કરો.

2015

- માર્ચ- 1 10,000 રૂ. નો માલ મહેશ શાખ પર ખરીદ્યો.
- 5 15,000 રૂ. નો માલ હસમુખભાઈ પાસેથી 10% વેપારી વટાવે ખરીદ્યો ભરતીયા નંબર- 15
- 10 8,000 રૂ. નો માલ મનિષ પાસેથી રોકડેથી ખરીદ્યો.
- 15 4,000 રૂ. નો માલ 5% રોકડ વટાવે ખરીદ્યો.

(30) નીચેના વ્યવહારો પ્રિયાની આમનોંધમાં લખો.

2014

- માર્ચ- 1 5,000 રૂ. નો માલ રોકડેથી ખરીદ્યો.
- 7 4,000 રૂ. નો માલ જીજ્ઞાને વેચ્યો.
- 12 200 રૂ. કમિશન મળ્યું.
- 15 150 રૂ. મજૂરી ખર્ચ ચૂકવ્યો.

❖ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (સરેકના - 5 ગુણ)(ગમે તે એક)

[5]

(31) નીચેના વ્યવહારા પરથી શ્રી ગાયત્રી બ્રધર્સનો ત્રણ ખાનાવાળો રોકડમેળ તૈયાર કરો.

2020

એપ્રિલ	1	શરૂઆતની રોકડ સિલક 6,000 રૂ. શરૂઆતની બેંક સિલક 5,000 રૂ.
	2	પંકજને 10,000 રૂ. નો માલ 10% વેપારી વટાવે રોકડેથી વેચ્યો.
	3	જાનકી પાસેથી 3,000 રૂ. નો માલ રોકડેથી ખરીદ્યો.
	4	સ્ટેશનરી ખર્ચના 1,000 રૂ. અને પગારના 3000 રૂ. ચેકથી ચુકવ્યા.

(32) નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્રી મિતલ બહેનો ત્રણ ખાનાવાળો રોકડ મેળ તૈયાર કરો.

2020

જુલાઈ-	1	શરૂઆતની રોકડ સિલક 7,000 રૂ.
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ 4,000 રૂ.
	2	ખુશાલીને 4,000 નો માલ વેચ્યો, તેની પાસેથી ચેક મળ્યો જે બેંકમાં ભર્યો.
	4	ચેશાને 8,000 રૂ નો માલ 10% રોકડ વટાવે વેચ્યો, અડધી રકમ રોકડેથી અને બાકીની કદમ ચેક મળ્યો, જે બેંકમાં ભરી દીધો.
	6	દીપેન પાસેથી 3,000 રૂ. નો માલ 10% રોકડ વટાવે રોકડેથી ખરીદ્યો.
	7	બેંકમાં 1,000 રૂ. ભર્યો.
	9	ગોપીને પગારના 800 રૂ ચેકથી આપ્યા.